

“...EIXIR BRUNYIT... O BRUNYINT...”

Òbviament aquesta manera de diure, lligint-la així i en un primer moment, no té un significat evident ni dóna un missatge immediat, i pareix que no vulgui diure res, però, com per totes les maneres de diure que són la síntesi de dinàmiques socials i de la saviesa popular, nos donem comptes que també aqueixa locució té les seues motivacions i les seues aplicacions socials.

De fet lo significat material de aquesta paraula que dóna origen a aquesta manera de diure, si prenim lo diccionari de Dott. Sanna, és “ésser pistat, escudit, mal tractat”.

“Brunyir” però significa també donar lluentor a un metall.

I de fet els dos significats són interdependents i contribueixen a comprendre l’origen i l’evolució de aquesta manera de diure.

En efecte el terme “brunyir” indica el tractament que per motius de estètica o per produir

objectes per la casa, utensilis, productes de l’artesanía, fanen a alguns metalls, amb diferents metodologies, com per exemple pistant-los: lo resultat és que aquestos objecte de metall adquireixen una certa lluentor obscura.

I tenim així els dos significats etimològics que han portat probablement a poc a poc a la creació de aquesta manera de diure. Així com un metall ve pistat i “brunyit”, i doncs maltractat, al punt de fer-li fins canviar color, perquè se fa més obscur, així una persona que ve maltractada, pistada, ne ixi “brunyit o brunyint” és a diure “pistada” i a voltes talment maltractada que ne ixi “obscura” amb la carn pistada“ en color blau”, precisament com els metalls que venen “brunyits”.

És fàcil amenaçar o entendre amenaçar una persona importuna o que no s’és comportada bé:

“Si no te’n vas de aquí, te’n fem eixir brunyint”.

I dat que aquestes situacions són a bastança recurrents, el llenguatge corrent utilitza aquesta manera de diure amb una certa freqüència.

Vito Loy